

८८८-

संस्कृत

१०६३

नाहिन रत्न

१०६४/९८२

(1)

श्रीगणेशायनमः ॥ श्रीस्तांबसदाद्विावायनमः
महिम्नः पारंते परम विदुषो यद्यसदृशी
स्तुतिभ्नेलादीनामपि तदवसंनास्तयि
गिरः ॥ अथावा चः सर्वस्व मतिपरिणा
मावधिगदान्ममायेषः स्तोत्रे हर
निरपवादः परिकूरः ॥ १३ ॥ उत्तीनः पं
थानंतवच महिमावांगनसयोरज
स्यावद्यायां च वित्तमपिधत्तेश्वति

(A)

पि॥ सकस्यस्तोत्रम्: कातिविधगुणः कस्य
विषयः पदेत्वर्का-वीनेपतनिनम्: कस्यनव न
चः॥ २॥ मधुरस्फीतावाचः परमसमृतं नि
मितवतस्तवत्त्वलक्ष्मिवागपि सुरगुरोविस्म
यपदं॥ ममतेतांवाणीम् एकथनपुण्येन
भवतः पुनामिर्यम् लक्ष्मिन्दुरसधनबुद्धि
व्यवसितागा तवेत्वये यज्ञजगद्दयर
धाप्रलयकृत्रयीवस्तुमसांति स्तुषु

२१

(२)

अपि ना सुत तु यु अभ्याना मा स्मिन्द वरद ए
मणीया मरमाणी विहंतु या क्रोशी विद्यत
इहै केजड धियः ॥४॥ कि मीहः किं कायः स
खलु किमु पाय श्विभुवनं किमाधारो धाका
स्यज्ञति किमु पादाल्ल इमि च ॥ अत कै श्वर्य
त्वम्नवं सरद ख्याद न धियः कुतु क्रोयं का
श्विमु खरम्न ति माहाय जगतः ॥ पेरा अज्ञ
मानौ लोका: किमवयव वंतो पिजगता
मधिला तारं क्रिम विद्युर नाह सुभव

(२८)

ति॥ अनी शोक कुर्यात् उवजनने कः परि
करो मतो मेंदा स्त्री प्रसंसर वर सोरन इमे॥
॥६॥ वयी सांख्यं योगः पशुपति मतं वैष्ण
व मिति प्रभिन्ने प्रवर्तने पशुमिदः पशुमिति
तमुरुचीनां वैचिन्यादत्तु उल्लना नानुपधं
जुषां नृणामेको गं—स्त्रीमसि पयसा म
र्णव इवा॥ महो धर्म रवद्वांगकरस्तु रजि
नं भस्मपूणिनः कपालं चाति यत्तव वरद

(3)

तंत्रोपकरणा ॥ सुरासां ताप्तादिं धन्ति भवत्
भृत्राण्याहारानुहित्या सुरासाविषयमगत्
स्याभ्रमसत्ता ॥ ८ ॥ इति क्रेका श्वर्वसकले
मपरस्तथा विद्यराधो व्याधो व्येजना
निगदतिव्यस्ताविषये ॥ समरजेष्यतस्मि
न्तु रमधनतैर्विस्तरहवस्त्रवेजिते मित्रां
नरवलुन्तु इष्टासुरवरजा ॥ ९ ॥ तत्र अवय
यस्तायुपरिवर्त्त्वो हरिरधः परिद्धेतु

(३८)

यानावनलमनज्ज्ञस्कंदवपुषः ॥ तत्त्वोभज्जित्रधा
 भरयुरुगणप्यात्तिरक्षायस्वयंतर्खेताऽन्त
 तवक्त्रिमनुवृत्तिर्निष्कलति ॥ १० ॥ अयत्नादापा
 धत्रिसुवनमवैरित्यतिकरदशास्योयत्तवा
 हूनप्रत्यरणाक्तुपरवत्तान् ॥ शिरः प्रभ्र
 णीरवित्वरणाप्तात्तहबलेस्त्रियास्तु
 द्वज्जेस्त्रिपुरहृविस्फूर्जितमिदै ॥ ११ ॥ असु
 ष्वत्वस्तेवासमाधिगतसारं सुजवनं व

(५)

लाकै लासोपित्वदधिवसतोविक्रमयनः ॥५
 लप्यापातालेष्यलसचलितां गुणशिरसि प्रति
 ष्ठात्वेष्या सीध्कवमुपचिनो मुह्यातिखलः ॥१३॥
 यद्वाद्यिं सुन्नाम्नो वरदपरमो चै शपिसति म
 धञ्जुक्ते बाणपरिजनविधेयत्रिभुवना ॥ नते
 वित्रंतास्मिन् नवरिवसिन् रित्वच्चरण योर्णक
 स्यापुन्नसेभेवति सिरसस्तुय्य वनजिः ॥१३॥
 अकाउत्रत्तां उद्धयवद्विनदेवा सुरवृफा वि

(GA)

धेयस्यासोद्दिविनयनविषं सहनवतः ॥ स
 कृज्ञायकं तेतवन्दुरुतेनश्रियमहोविकारो
 पित्तलाद्योचुवनभयसंगमसनिनः ॥ १४ ॥
 आसद्याभान्नैवक्त्विदपि सदेवासुरनरे
 निवर्ज्ञतेनस्यजगतिगच्छनोयस्यावशिखा ॥
 सपत्रम् त्रीरात्मामित्रसुरसाधारणभूतसम
 इस्मर्ज्ञव्यामोनहिवासेषुपथ्यः परिष्ठवः ॥
 ॥ १५ ॥ महीफादाद्याताद्वर्ज्ञतेसहसासंशाय

५४

(५)

पदेपदं विश्वामित्रसुजपरिघरुग्णयहग
णं॥ सुकुचोदौल्यं या सनभत्तदा ताउि
तत्तद्यजगद्दक्षायेनेनटासलनुवामेव वि
शुला॥ वियद्धापीतारागणगुणतपेनोद्द
मरुचिः प्रवाहोवारायः प्रकारतलैदृष्टः ७
शिरशिते॥ जगद्वीपाकारं जलधिवलयं
नेनहृतासत्त्वेनेवोन्नेम्यद्यतमहिम ८

Joint Project of the
Rajiv Gandhi Sanskrit University,
Mandal, Odisha and the
Indian Council
for Cultural Relations
Mundbari

(SA)

दद्यंतववपुः ॥१७॥ रथः क्षोणीयंता शतध
निरगोद्ग्रो धनुरभोरस्यांगे चंद्राकौरथवरण
पाण्णः रारइति ॥ दद्धक्षो स्तेको धात्रिपुरुष
णमाउंबरविद्विविधयेन कीउंसो नलुखेन
परतेवा प्रभुद्धिय ॥१८॥ हारिस्तेस्ताह
स्तंकमलबलिमाधाय पदयोर्यदेकोने
कास्तमन्तिजसुदहरेनेत्रकमलेन ॥ गतो भ

६)

भूमुद्देशः परिणामिस्त्रौ च कुवुष्या च या
णारक्षाये त्रिवुरहस्यागत्तिनगतां १८॥

कर्तो सुषेजायत्र मासि कुलयोजे कुरु
मतां कर्कर्म प्रध्वस्तं कुलेषु या राधन ति
मने ॥ अन्तस्त्रामंत्रध्यः कुरुषु कुलदा
न प्रतिभुवंश्रुतो श्रद्धां वद्याकुरुपारे
करः कर्म सुजन ॥ २०॥ त्रियादक्षोदक्षः ॥

(6A)

क्रतुपतिरधीकासजुभतामृषीहामार्दिष्यं
कारणादसदस्याः सुरुगागाः ॥ क्रतुभ्रेकास्त्
तक्रतुफलावधानमसनिनोध्रवंकरुश्च
द्याविद्युरमभिकाराहि मरया ॥ २१ ॥ प्रजाना
धनाथः प्रसभमभिक्रम्यादुहिनरंगतेरो
हिक्रतारिमयिषुमूष्यस्य वपुषा ॥ धनुः
नारोर्यात्तदिवमपि सप्तक कृतमसुंवरसं
तंते धापि सजतनमगद्याधरपसः ॥ २२ ॥

(७)

खलावप्याचांसाधनधनुषमन्हायन्दावत्
 उरः प्रुष्ठं इद्यापुरमथनपुष्टापुधमपि ॥ कादि
 स्त्रेष्ठोदोवियमनिरन्तदहाधेष्टनां द्वेतिका
 मध्यावनवरदसुधापुवनयः ॥ २३ ॥ स्मशा
 नेष्ठोकीडास्मरहरोपशाचाः सहचराचि
 नाभस्मालेपुः स्फुग्गपुटकरोटीपारिकुरः ॥
 असंगलम्बन्तीलेनवप्तवनुनामेवमशिलेन
 आपि स्मर्त्तणां वरदपरमं संगलमसी ॥ २४ ॥

(7A)

मनः प्रत्यक्षविज्ञेसविधमधोवयान्तमरतः
त्रहृष्टद्रोनाणः प्रमदसल्लिलोसंगितहरा ॥
यदालोक्याल्हादेहृष्टवनिनज्ञामदमये
दध्येनसत्त्वाकुनपियामिनस्त्रिलभक्ता
न् ॥ २५ ॥ त्वमर्जुरुण्डोमरुमसिपवनरु
कुनवहस्तमापस्त्वनेमेत्वसुधरिणिरा
सात्वमिनि-व ॥ परिण्ठनोमेवं खयित्रिण
नाविष्टनुग्निरंनविमसत्त्ववयानिह

(8)

न नित्येभवसि ॥२६॥ अयोतिस्थो दृशिं चिभु
वन्मधोत्रिनपि सुरानकाराद्ये वर्णोत्त्रि
क्षिरपिदधती प्रावि रुतिः ॥ तुरीयं नेधाम
धनि क्षिरवरुद्धा नमुभिः समस्तम्
स्त्रज्जया शारणदग्धा सोमातपदो ॥२७॥ ।
भवः राक्षोरुद्गः प्रकुपतिरथो यः सह
माहोंस्तथा भीमे शानाभित्यदक्षिधा
क्षाप्तकामदे ॥ अमुष्मिं अत्येकं प्राविवरति

(8A)

देवक्षतिरपि प्रमाणास्मै धान्ते प्रविहित नम
स्योऽस्मि भवते ॥ २८ ॥ नमो नैदृष्टां प्रियदर्श
दृष्टिष्ठाय च नमो नमः द्वौ दिष्ठाय स्मर हरम
किं दायं च नमः ॥ नमो वायुष्ठाय त्रिनयं नवि
शिष्ठाय च नमो नमः सर्वस्मै नैदृष्टमपि
सर्वाय च नमः ॥ २९ ॥ बहुलरजस्ते विप्र्यो
लज्जो मृद्गमनमो नमः ॥ प्रबलनमस्तु त
स्मै हरे हराय च नमो नमः ॥ उन्नसु रघु वृन्दे
स्त्री द्विकरो मृद्गमनमो नमः ॥ प्रमहासि

९

शिवाय

(१)

पदेन्द्रस्त्रेणुण्मैनमो नमः ॥ ३० ॥ ह शिपरिण
 ति चेतः क्रैषवरमंकचेदं कृचनवयुणसीमो
 क्लांघिनीशारवद्यथिः ॥ इति चक्रितमसंदीह
 ति मां भक्तिरधादरद्वरणाकोस्तेवा क्षम
 पुष्पोपहारे ॥ ३१ ॥ कुसुमदशननान्नास्त्रवर्द्ध
 गं धर्वरजः कुलुरागीधरमोलेदेवदेव
 स्पदासः ॥ सुगुरुनिजमहिन्नोप्रष्टारा
 कुसरोषात् सदनमिदमकार्यीदिव्यं दिव्यं ॥ १

(9A)

माहिन्नः ॥३३॥ आसन्नगिरि समं स्यात्कर्ज
 लोसं धुषा त्रेषु रत्न रवे रजा खाले रखनी
 पत्र तु वीला रेत यदि गृहीत्वा सारदा
 सर्वकालं तदपि तव तु गाना मीत्रा पारं न
 याति ॥३३॥ असु रसु रसु निंद्रै रस्ति स्यें
 दुमौले चैत्री तत्तु गमाहिन्नो निर्मुणस्य
 रवरस्य ॥ सकल गुण करिष्यः पुष्पदत्ता भि
 धानो रविरमल धुवत्तेः रत्नो वनेत च

कारः ॥३४॥ महेशांको परोद्देवो महेशो नाप
 रास्तुति ॥ अधोरात्मा मरोनंत्रो नास्ति त
 त्वं गुरोः पुरे ॥३५॥ दीक्षादानं तपस्तीर्थज्ञा
 न्यागा दिकः ॥३६॥ महेशः लवपाठ
 स्मकलं नाहंति यो उत्तेति ॥ आसत्ता ह
 मिदेस्तो त्रिपुण्यं गंगार्थं ज्ञायित्वा ॥३७॥ अनुप
 मसनो हारं चिव मैश्वर्यं वर्णित्वा ॥३८॥
 शति श्रीसुष्पदं तावराम्बनं महेशो ॥३९॥ १०

५९

(10A)

त्रिंसंपूर्णमस्तु ॥ २ ॥ हरहरेति हरेति हरे
ति वा भव भवेति भवेति भवेति वा ॥ शिव
शिवेति शिवेति शिवेति वा भजननः शि
वमेव निरंतर ॥ ३ ॥ ॥ श्री मधुराक्षेत्रे लि
खितं क्षुभं भवतु ॥

५९

मूळ प्रत पाहण्यासाठी संपर्क

इतिहासाचार्य वि.का. राजवाडे संशोधन मंडळ, धुळे
राजवाडे पथ, गल्ली नं. १, धुळे-४२४००९ (महाराष्ट्र)
दूरध्वनी क्रमांक (०२५६२) २३३८४८
Email ID : rajwademandaldhule@gmail.com